

یادداشت

کلید پالایشگاه خلیج فارس نیز در دستان روحانی است؟

علی اکرمی

از معجزات وزارت نفت در هشت‌ساله گذشته، پالایشگاه میعانات گازی «ستاره خلیج‌فارس» یا به‌قول نفتی‌ها (pgsoc) است؛پالایشگاهی که به‌جز موقعیت فیزیکی آن که مطمئنا در ۲۵کیلومتری بندرعباس قرار دارد و دفتر مرکزی‌اش در خیابان رامسر تهران، مابقی اطلاعاتش نظیر حجم سرمایه‌گذاری انجام‌شده و موردنیز، در‌صد پیشرفت و حجم باقیمانده عملیات و زمان بهره‌برداری، همگی در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. از جمله در سال ۸۵ و هنگام احداث این پالایشگاه، سرمایه‌گذاری موردنیز آن دومیلیارددلار ذکر شده بود اما روایت‌هایی دومیلیارد۰۰۰میلیون‌یوروسی و ۲/۸میلیاردیورویی هم داشته. آقای ضیعی، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به رقم دونیم‌میلیارددلار و ۴۰۰میلیون‌یورویی اعتقاد دارد و مدیر این پالایشگاه نیز در روایتی دیگر می‌گوید:برای ساخت پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس تاکنون بیش از دومیلیاردیورو هزینه شده و برای تکمیل آن بیش از ۱/۵میلیاردیورو دیگر نیاز است. بنزین تولیدی توسط این پالایشگاه در صورت اجرای کامل، در زمستان‌ها ۲۷/۹۸میلیون لیتر بنزین با اکتان ۹۰ و ۸/۲میلیون لیتر بنزین سوپر با اکتان ۹۵ و در تابستان‌ها ۲۷/۱۸میلیون لیتر بنزین معمولی و ۹/۰۶میلیون لیتر بنزین سوپر خواهد بود.

پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس که قرار بود در سال ۸۸ تکمیل شده و ایران از نظر تولید بنزین خودکفا شود با گذشت بیش از هفت‌سال هنوز به تولید نرسیده است و همچنان جناب آقای قاسمی، وزیر محترم نفت که هر شش‌ماه وعده آغازبه‌کار این پالایشگاه در شش‌ماه بعد را می‌داد این‌بار مهلت را فزاندازی این طرح ملی را به یک‌سال دیگر و ابتدای سال ۱۳۹۳ موکول کرد، حتی درج نام آن در فهرست طرح‌های مهرماندگار نیز نتوانست به تکمیل و افتتاح آن کمک کند. پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس که قرار بود پس از اتمام احداث بزرگ‌ترین پالایشگاه تولید بنزین در خاورمیانه باشد، دوسال است که برای پرداخت حقوق پرسنل خود نیز مشکل دارد. بر اساس آمارهای رسمی، سالانه حدود ۵/۵میلیارددلار هزینه واردات بنزین به ایران است که بر اساس آمارهای غیررسمی این رقم به ۱۰میلیارددلار می‌رسد. پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس به‌عنوان نخستین پالایشگاه طراحی‌شده بر اساس خوراک میعانات گازی شامل واحدهای تقطیر، تصفیه گازمایع، تبدیل کاتالیستی، تصفیه نفتا، ایزومر یزاسیون، تصفیه نفت سفید و نفت گاز با هدف تولید بنزین، گازوئیل، گاز مایع و سوخت جت طراحی شده بود اس‌ا به دلیل عدم تکمیل آن، دولت آقای احمدی‌نژاد، به اجرای طرح ضربتی تولید بنزین در ایران روی آورد.

و طرحی را پس از چند مرحله تست و تأخیر اجرا کرد تا مجتمع‌های پتروشیمی ایران همچون، امیرکبیر، جهر، نوری و اراک، موظف شدند با تغییر کاربری بخشی از واحدهای تولیدی خود در کنار پالایشگاه‌های نفت ایران، بنزین تولید کنند. طرح غیرموفقی که در مرداد ۱۳۹۰، ناصر سوندی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس اعلام کرده بود «به‌علت برخی مشکلات، دستور مجدد واردات بنزین به کشور صادر شده و قرار است ایران روزانه ۱۴میلیون لیتر بنزین وارد کند.

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شستا (شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی)، صندوق بازنشستگی صنعت نفت و شرکت پتروفلید مالزی، سهامداران این طرح هستند. تلاش برای فعال کردن و به‌تجتره‌ساختن مرحله‌به‌مرحله پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس در برنامه مهندس زنگنه وزیر نفت پیشنهادی کابینه دولت تدبیر و امید به مجلس نیز حضور پررنگ و مستقلی دارد، باید دید آیا کلید دولت یازدهم می‌تواند قفل تکمیل پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس را نیز بگشاید؟

خبر

گل چینی قاچاقی وارد کشور می‌شود

● ایستاد:رییس اتحادیه فروشنندگان گل با ابراز رضایت از حجم گل موجود در کشور گفت: برای عید فطر هیچ مشکلی در تأمین گل وجود نخواهد داشت.

حسین عجایی اظهار کرد: بازار گل در سال‌جاری بسیار رکاد بوده و در حال حاضر که در ماه رمضان قرار داریم این رکود دوچندان شده است.

وی پیش‌بینی کرد که روز عید فطر بازار گل از رکود خارج شود. رییس اتحادیه فروشنندگان گل با اشاره به اینکه در حال حاضر بازار گل متحمل ضررهای بسیار می‌شود، افزود: قدرت خرید مردم کاهش یافته است و آنچنان میلی به خرید گل ندارند. خرید گل در اولویت‌های بعد از خرید کالاهای اساسی جای گرفته است. عجایی درباره عیدهای نیمه شعبان و تولد امام‌حسن‌مجتبی(ع) گفت: خرید مردم در این عیدها نسبت به سال گذشته بسیار کاهش یافت. رییس اتحادیه فروشنندگان گل در پاسخ به این سؤال که آیا واردات گل به کشور صورت می‌گیرد، بیان کرد: واردات قانونی گل نداریم و گل‌های شاخه‌ای را کیده و گلدان یونانی از کشورهای چین و تایلند قاچاقی می‌شود و هیچ‌گونه نظارتی هم بر آن وجود ندارد. وی در واکنش به این اظهارنظر که مردم به علت افزایش قیمت گل ارزشی برای گل نمی‌بینند و به جای پول گل کالای دیگری برای کادو خریداری می‌کنند، گفت: کسی که ارزش گل را بدانند مطمئنا گل خریداری کرده و از نظر او اینطور نیست که ماندگاری گل نسبت به کالاهای دیگر کمتر است.

اقتصاد

بررسی تطبیقی صنعت نفت در دوره اصلاحات و احمدی‌نژاد

مدعیان، مسوول کاهش تولید نفت‌اند

یویا نعمت‌اللهی

عکس:Reuters

حساسی در اختیار آن شرکت نبوده است...

بنابراین معلوم نیست ادعای آن خبرگزاری و طرح

و‌ارونه موضوع؛ بر پایه چه اسنادی بنا شده است؟ کم‌اینکه باید دقت کنیم که وزارت نفت، یک بنگاه «اطلاعاتی» و «امنیتی» نیست و نمی‌توان انتظار داشت در تعاملات گسترده‌ای که در پهنه دنیا دارد، تمامی جوانب فعالیت و احتمالا ارتباطات «پنهانی» و «مخفی» و به‌حافل برسد. هرچند در این مقوله، باید به دو وجه «کمی» و «کیفی» عنایت داشت.

به هر حال، بهتر آن است که اعتراف کنیم در منظومه تصمیم‌سازی‌های هر مدیر یا هر وزیر، می‌توان تعدادی تصمیم «ناصحیح» هم مفروض دانست.

به این ترتیب می‌توان قبول کرد که در دوران وزارت آقای زنگنه، تصمیم‌ها و سیاست‌های بالاسببه «نا درست» و «ناصحیحی» هم رقم خورده است؛ هرچند خود آقای زنگنه نیز کارنامه خود را به تمامی فاقد «اشتباه» نمی‌داند. همان‌گونه که ذکر شد، برخی رسانه‌ها دست به کار تخریب شده‌اند. مباحثی که این گروه از رسانه‌ها به آن اشارت می‌کنند، عموماً ذیل چند محور تعریف می‌شود که در زیر اشاره‌ای کوتاه به برخی از آنها خواهیم داشت.

۱ – بیانیه منسوب به کارکنان صنعت نفت پس از یک همایش!

به هر حال، بهتر آن است که اعتراف کنیم در منظومه تصمیم‌سازی‌های هر مدیر یا هر وزیر، می‌توان تعدادی تصمیم «ناصحیح» هم مفروض دانست.

به این ترتیب می‌توان قبول کرد که در دوران وزارت آقای زنگنه، تصمیم‌ها و سیاست‌های بالاسببه «نا درست» و «ناصحیحی» هم رقم خورده است؛ هرچند خود آقای زنگنه نیز کارنامه خود را به تمامی فاقد «اشتباه» نمی‌داند. همان‌گونه که ذکر شد، برخی رسانه‌ها دست به کار تخریب شده‌اند. مباحثی که این گروه از رسانه‌ها به آن اشارت می‌کنند، عموماً ذیل چند محور تعریف می‌شود که در زیر اشاره‌ای کوتاه به برخی از آنها خواهیم داشت.

به هر حال، بهتر آن است که اعتراف کنیم در منظومه تصمیم‌سازی‌های هر مدیر یا هر وزیر، می‌توان تعدادی تصمیم «ناصحیح» هم مفروض دانست.

بنابراین اصل موضوع این «بیانیه» از همین ابتدا

زیر سوال است.

سوال دیگر این است که آیا این «کارکنان (مجهول‌الهیوه» در مقطع حاضر چه موضعی نسبت به همان موفقه‌های منتشرشده در بیانیه خود دارند؟ منطقی خواهد بود که خبرگزاری فارس، همان‌گونه که در سال ۱۳۸۷ دغدغه‌های این گروه را منتشر کرد؛ هم‌اکنون هم به سراغ آنها رفته و مواضع آنان را نسبت به همان دلنگرانی‌های موجود در سال ۱۳۸۷ جویا شود؟ بازنشر و بازخوانی ادعاهای فوق بعد از گذشت پنج‌سال از آن، چه محمل علمی و فنی دارد؟

جریان از این قرار است که در سال‌های قبل وزارت

نفت قراردادی را با شرکت «بین» درخصوص تغییر ساختار شرکت ملی نفت ایران منعقد کرده است.

در سال ۱۳۸۹ (یعنی پنج سال بعد از اینکه آقای زنگنه از وزارت نفت خروج داشته‌اند)، حضرات دریافت‌اند که این شرکت، یک شرکت وابسته به صهیونیست است. این وسط لاجرم باید یک نفر قربانی پیدا شود...

در همان سال، همین خبرگزاری فعالیت خودش را آغاز کرد...

قاعدا بهترین قربانی، مسوولان پیشین وزارت نفت

بودند.

اول از همه سراغ مقامات نفتی سابق رفته‌اند و پای

آنها را به میان کشیده‌اند.

ابتدا آقای زنگنه وزیر اسبق نفت و بعد هم آقای میرمعزی (مدیرعامل اسبق شرکت ملی نفت ایران) در مظان اتهام گرفتار گرفتند.

زنگنه در همان زمان با هوشیاری گفتند: «اصلا با آن

خبرگزاری مصاحبه‌نی‌کنم» اما آقای مهدی میرمعزی مدیرعامل اسبق شرکت ملی نفت در زمان زنگنه، تا تأیید بسته‌شدن این قرارداد در زمان مسوولیتش گفته که تحقیق درخصوص سوابق سیاسی مدیر و مسوولان پیمانکاران بر عهده ما نبوده است و در این مورد ما نباید تحقیقاتی را انجام می‌دادیم، بلکه این تحقیقات را باید دستگاه‌های بازرسی و اطلاعاتی انجام می‌دادند.

در همان موقع؛ آقای مقدم (معاون وزیر نفت) با اشاره به قرارداد مطالعاتی وزارت نفت با شرکت صهیونیستی «بین» ایتالیا گفته بود: «تا آنجا که من مطلع هستم اطلاعات ناب و دست‌اولی در اختیار شرکت «بین» قرار نگرفت و تنها برنامه آتی وزارت نفت را در اختیارشان گذاشتیم»

یعنی مقامات رسمی اظهار کرده‌اند که اطلاعات

هنگامی که دولت هشتم به کار خود پایان داد، میزان تولید نفت کشور حدود ۴۲۳۳ هزار بشکه در روز بوده است. اما در پایان دولت نهم، این میزان به ۲۷۲۵هزاربشکه کاهش یافت که حاکی از یک افت ۱۵درصدی است.

برای دوره‌های سال‌های دولت دهم، این ارقام حالت «فاجعه» و «تکان دهنده» به‌خود می‌گیرد.

مطابق آمار اوپک در ماه نوامبر سال گذشته، تولید کشور به مرز ۲/۶میلیون بشکه رسیده که از این حیث در

سازمان اوپک پس از عربستان و عراق و کویت، در رتبه چهارم قرار گرفته‌است.

در سه‌ماهه سوم سال گذشته میلادی، همین روند حاکم بوده‌است.

یعنی در آغاز دولت نهم، میزان تولید نفت حدود بالای ۴۲۳۰ هزار بشکه بوده؛ حال آنکه هم‌اکنون طبق آمار اوپک به حدود دوهزارو ۵۰۰هزار بشکه رسیده که به معنای یک نزول بالای ۳۰درصدی است.

اکنون باید از آن خبرگزاری و سایر رسانه‌های دلیسته، پرسید که چرا در مقطعی که هنوز پای زنگنه به وزارت نفت باز نشده است، این همه در مورد عملکرد او تشکیک روا می‌دارند.

وزیر معزول قبلی (جناب آقای میرکاظمی) که از سمت وزارت نفت کنار گذاشته شده بود؛ اینچنین به مهرهای رسانه‌ای در نقد عملکرد بیژن زنگنه تبدیل شده

است، از منظر سابقه زمانی، شاید بیشترین کاهش تولید نفت و گاز مربوط به همان دوره‌ای است که مشارالیه بر حوزه نفت مدیریت می‌کرده است.

از این‌رو شاید این تشکیک‌ها؛ راسا مصداقی از «فرار روبه‌جلو» باشد.

این شخص بالغ بر ۳۰۰مدیر را تغییر داد و لطمه

سنگینی را بر سرمایه انسانی صنعت‌نفت وارد کرد... گویی هیچ ماموریت دیگری غیر از این تغییرات و به تعبیری از دولتی‌ها به‌کار می‌برند، «شخم زدن صنعت

نفت» نداشت.

از جمله دستوردهای دوران وزارت این مدیر می‌توان به توقف پروژه‌های صنعت‌نفت، پیچیده‌ترشدن مشکلات پروژه‌ها، تأخیر در پیشرفت برخی فازهای مختلف پارس جنوبی (و به تبع آن، تأخیر در بهره‌برداری از بسیاری از واحدهای پتروشیمی که باید از محصولات این فازها استفاده کنند) و افت ظرفیت تولید نفت اشاره کرد.

این در حالی است که اگر شاخص‌های مقداری را با معیارهای مندرج در «برنامه‌های توسعه‌ای چهارم و پنجم» مقایسه کنیم، صعوبت و وخامت امر نمود بیشتری پیدا می‌کند.

به عنوان مثال، حسب سند برنامه چهارم؛ وزارت نفت باید در طول پنج‌ساله برنامه؛ تولید نفت را به‌طور متوسط حدود ۱۷۰هزار بشکه در روز افزایش می‌داد. اما در پایان برنامه مشخص شد که فقط ۱۲۰هزار بشکه در روز اتفاق افتاده است. به عبارت دیگر در این قسمت فقط قریب به ۸۴درصد از برنامه مربوطه عقب هستیم.

نمونه‌های زیادی از این دست وجود دارد که ذکر تمامی آنها خارج از حوصله این مقال است.

با این اوصاف، باز هم به شکل غیرمنصفانه‌ای اظهار می‌شود روند مدیریت هشت‌ساله اصلاح‌طلبان در عرصه مدیریت مخازن هیدروکربوری به گونه‌ای بوده که اگر «برخورد هوشمندانه» مسوولان دولت نهم صورت نمی‌گرفت، آنگاه هم‌اکنون با بحران‌های پیچیده‌ای روبه‌رو می‌شدیم.

از ایشان باید پرسید منظورشان کدام «مدیریت» است؟ و منظور از «برخورد هوشمندانه» دقیقاً اشاره به کدام «برخورد» است؟

کدام «برخورد»ی است که در یک عرصه چهار ساله باعث کاهش این حجم از میزان تولیدات شده و کشور را از منافع آن محروم کرده است؟

پرسه

اعتماد را به صنعت خودرو باز گردانید

● ایستنا: به دلیل مشکلات متعدد، جوی از بی‌اعتمادی میان قطعه‌سازان، خودروسازان و مصرف‌کنندگان حاکم شده است که باید از بین برود. بهروز مشهدی با بیان مطلب بالا اظهار کرد: در یکی، دو سال اخیر به دلیل مشکلات مالی خودروسازان، پرداخت مطالبات قطعه‌سازان به تأخیر افتاد که این امر موجب ایجاد جوی از بی‌اعتمادی بین آنها شده است. وی با بیان اینکه علاوه بر آن، وعده‌های داده‌شده در چند ماه اخیر برای کاهش قیمت خودروها نیز تقریباً محقق نشد، خاطرنشان کرد: این موضوع نیز به نوبه خود موجب بی‌اعتمادی مصرف‌کنندگان به خودروسازان شده است. این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: بنابراین هم‌اکنون جوی از بی‌اعتمادی بین سه ضلع اصلی صنعت خودرو که همان قطعه‌سازان، خودروسازان و مصرف‌کنندگان هستند، حاکم شده که این جو باید از بین برود وی افزود: اگر قطعه‌ساز اطمینان کامل به خودروساز داشته باشد، به هر شکل ممکن تولید قطعه را ادامه داده و خودروساز می‌تواند تیراژ تولید محصولات خود را حفظ کند و افزایش دهد.

واردکنندگان با دادن تعهد می‌توانند کالا ترخیص کنند

● ایستنا:محمودبهمنی‌اعلام کرد:واردکنندگان درصورت نداشتن منابع لازم برای پرداخت مابه‌التفاوت، می‌توانند با سپردن تعهد، کالاهای خود را ترخیص و پس از فروش کالا نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت ریالی اقدام کنند. وی ادامه داد: حدود ۱۰ کشتی برای واردات کالاهای اساسی در گمرک بوده و مابقی کالاهای غیراساسی است که بخش خصوصی باید مابه‌التفاوت آن را راسا پرداخت کند. بهمنی تأکید کرد: در تأمین ارز کالاهای اساسی، دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی مشکلی وجود نداشته و صدور کد تخصیص طبق روال گذشته است و رسوب کالا نیز می‌تواند به دلایلی مانند عدم مراجعه به‌موقع صاحبان و نمایندگان ترخیص کالا جهت انجام تشریفات گمرکی، مشکلات موجود در حمل‌ونقل کالا و کمبود وسیله حمل‌ونقل و عدم حضور به‌موقع نمایندگان دستگاه‌های دولتی جهت ترخیص کالا به‌رغم تسهیلات ایجادشده برای آنها باشد. لازم به ذکر است طبق هماهنگی‌های بعمل آمده، از روز شنبه دوازدهم مرداد نمایندگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، گمرک و بانک مرکزی در گمرک فرودگاه حضرت امام(ره) حضور داشته‌اند و به مشکلات واردکنندگانگی که درخواست ترخیص داروها را داشته‌اند رسیدگی کرده‌اند.

موسسه آموزش عالی آزاد

پایرسه